

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Fruebantur præterea Reges redivibus Ecclesiæ vacantis; ut colligitur ex privilegio quod Papa Formosus concessit Ecclesiæ Remensi. Explicantur verba hujus privilegij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

electus consecratus sit vel benedictus. Et tunc Regalia sine contradictione reddantur. Iam enim antea pater ejus Ludovicus septimus dixerat anno millesimo centesimo sexagesimo primo, post obitum nempe Theobaldi Episcopi Parisiensis: Episcopatus & Regale in manum nostram venit. Vnde factum ut Mauricius Episcopus Cenomanensis fateatur anno MCCXXXIII. quod quando electus Cenomanensis erit confirmatus à Metropolitanò, Rex reddet ei Regalia sua. Electus tamen tenebitur præstare Regi juramentum fidelitatis intra spatium quadraginta dierum. Quod si id non fecerit, Dominus Rex poterit saisire Regalia sua, & ea tamdiu tenere quousque Domino Regi fidelitatem fecerit. Hinc pariter factum ut anno MCCXLVIII. matri suæ id indulgeat ut possit fidelitates Episcoporum & Abbatum recipere, & eis Regalia restituere. Verba hæc accommodata sunt ad statuta Conciliorum; tamen si ea tempestate retentio fructuum porrigeretur ad universa bona episcopalia, ut diximus.

IV. Sufficiens, ut opinor, probavimus solitos Reges occupare Regalia sede vacante. Nunc ergo inspicendum est an iidem fruerebuntur redditibus, & an Præbendis ullo unquam tempore contulerint. Ac prima quidem fronte occurrit vetustum esse usum illum fruendi redditibus Ecclesiæ vacantis, argumento ducto à privilegio quod Papa Formosus Ecclesiæ Remensi concessit anno DCCCXCI. precibus Fulconis ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopi annuens. Prohibet enim ne Reges, Episcopi, aut quilibet Christianorum, sede Remensi vacante, in suam utilitatem convertant episcopatum Remensem aut ejus redditus; sed omnia futuro antistiti reserventur, eligendo intra tempus statutum in canonibus, id est, intra trium mensium spatium, ne diutiùs quam par est metropolis sit destituta pastore. Testem hujus constitutionis laudo Flodoardum; cujus hæc sunt verba in libro quarto historiæ Remensis capite secundo: *Sanciens insuper auctoritate beati Petri ut nemo Regum, nullus antistitum, nemo quilibet Christianus, decedente Remorum Episcopo, ipsum episcopatum vel res ipsius Ecclesiæ suis compendiis applicet, neque sub suo dominio teneat, præter ipsius civitatis Episcopum, & eandem metropolim non ultra constitutionem canonicam sine regulis conveniente pastore manere cogat, neque aliter Episcopum ibidem nisi ut sacri canones jubent constitui faciat.*

Verùm abusus ille quem hoc loco damnat Formosus confundi non debet cum jure Regaliæ de quo nunc agimus. Nam Regalia definit post præstitum fidelitatis juramentum. Rescriptum verò Papæ Formosi tradu-

cit pravam quandam consuetudinem quæ in Galliis invaluerat, ubi laicis non solum monasteria concedebantur *propter imminentem reip. necessitatem*, (ut habetur in canone quinto synodi apud Theodonis-villam habitæ anno DCCCXLIV. & in canone duodecimo Concilij Vernensis) sed etiam interdum redditus episcopatum vacantium. Quò alludit canon XXI. Concilij Meldensis anno DCCCXLV. congregati, dum loquitur de *precaris factis ab his qui loca Episcoporum occupaverunt*. Hinc autem fiebat ut Episcoporum electiones retardarentur. Cui incommodo occurrit privilegium Papæ Formosi. Porro consuetudo hæc interrupta erat ante controversiam investiturarum.

V. Nam si Principes tum soliti essent frui redditibus episcopatum vacantium & Præbendas conferre, id haudquaquam silentio transmisissent Gregorius septimus, Urbanus secundus, Paschalis secundus, & Callistus secundus Summi Pontifices, qui severè admodum damnaverunt unicam illam solemnitatem investituræ per baculum & anulum & solemnitatem juramenti *per manum*, quique investituram coercuerunt ad sola feuda. Itaque in ea sum sententia ut existimem usum fructuum reddituum ecclesiasticorum introductum esse post constitutionem Callisti editam anno MCXXII. quæ Regibus tribuit potestatem exigendi à Prælatiis universa officia & obsequia quæ ratione feudorum exhibere tenentur: *Quæ ex Regalibus debet faciat*. Vnde factum est ut quemadmodum plurimarum hujus regni provinciarum consuetudo domino feudi addicit usum fructuum quoties feudum vacat per mortem vassalli, id quod vulgò *Relevium* vocant, sic Reges eo feudorum jure, quoad Regalia sive patrimonia episcopatum, usi sint interim dum eorum custodiam ad se receperant, donec sedi vacanti præfectus esset Episcopus, & donec is investituram à Rege accepisset, juramentumque fidelitatis præstitisset. Quod jus in primis introductum est in provincias in quibus mutatio domini necessitatem imponit solvendi commodum aliquod & utile domino superiori, quod relevium vocant, ut dixi, cum è contrà in illis quæ huic juri relevij obnoxij non sunt, nihil à Regibus tentatum fuerit quoad usum fructuum Regalium.

VI. Ius autem illud, tamen recentior introductum quoad feuda ad Ecclesiam pertinentia, legitimum nihilominus & æquum erat, quòd ea feuda iisdem legibus subiecta esse debeant quibus cetera tenentur. Arbitror autem Reges, resarciendis damnis suis intentos quæ toleraverant dimittendo

* Relevium.

To 1. Libert. Eccl. Gallie. cap. 16.

Tit. 7.

Tit. 11.